

Julrapport 2023

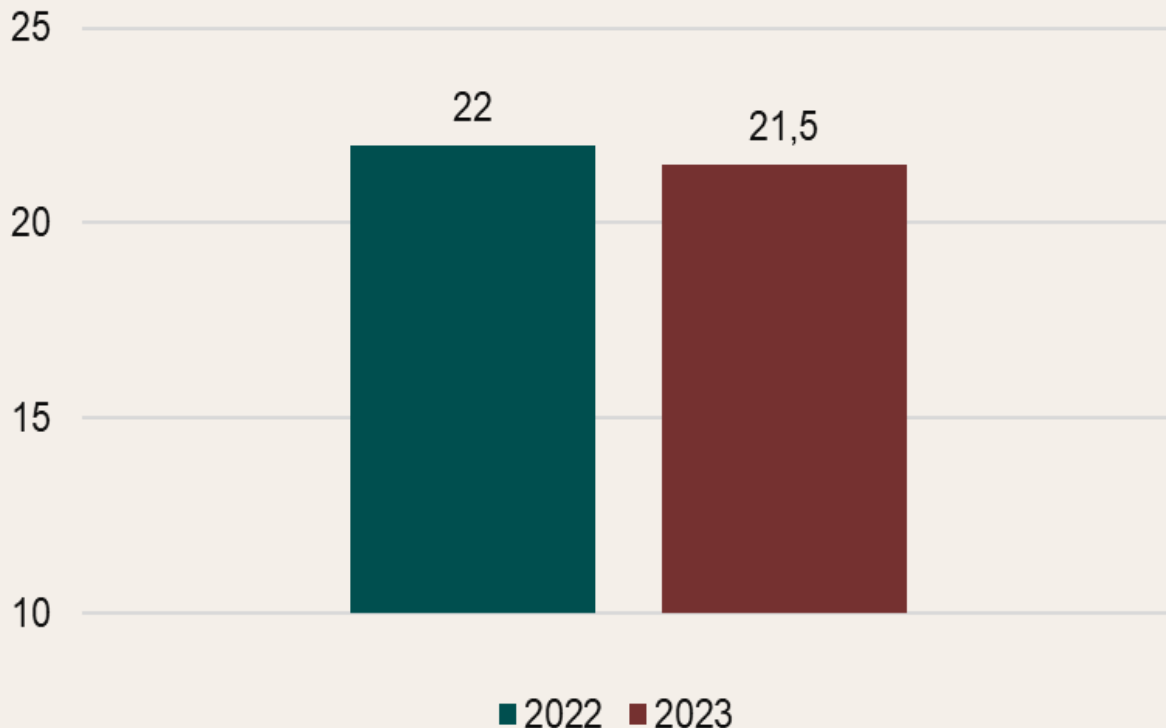

SH Svensk
Handel

- Hushållen har fått det käre ekonomiskt under 2023. Hög inflation på såväl varor som tjänster har gröpt ur hushållens köpkraft. Lägg därtill kraftigt ökade ränteutgifter. Detta påverkar **julklappshandeln** som **väntas uppgå till 21,5 miljarder kronor 2023**. Det är en nedgång från 22 miljarder kronor 2022. Det innebär ett ännu större tapp mätt i försäljningsvolym, då den höjda prisnivån gör att pengarna räcker till färre varor.
- Ungefär var fjärde konsument planerar att köpa någon julklapp second hand i år. Den vanligaste second hand-klappen är leksaker.
- De flesta julklapparna handlas på nätet. Sedan pandemiåret har nätet tagit över och toppar som inköpsställe för julklapparna, därefter köps flest klappar på hemorten.
- Dagligvaruhandelns försäljning får sig ett rejält uppsving under julveckan. Förra året ökade den med 28 procent vecka 51 jämfört med en genomsnittlig vecka under året.
- Under årets julhandel räknar 36% av företagen inom dagligvaruhandeln med ta in extrapersonal under julen, vilket är något fler än förra året. För e-handeln och sällanköpsvaruhandeln är andelen betydligt lägre.

Prognos för julklappshandeln 2023: 21,5 miljarder kronor

- Färre julklappar under granen i år

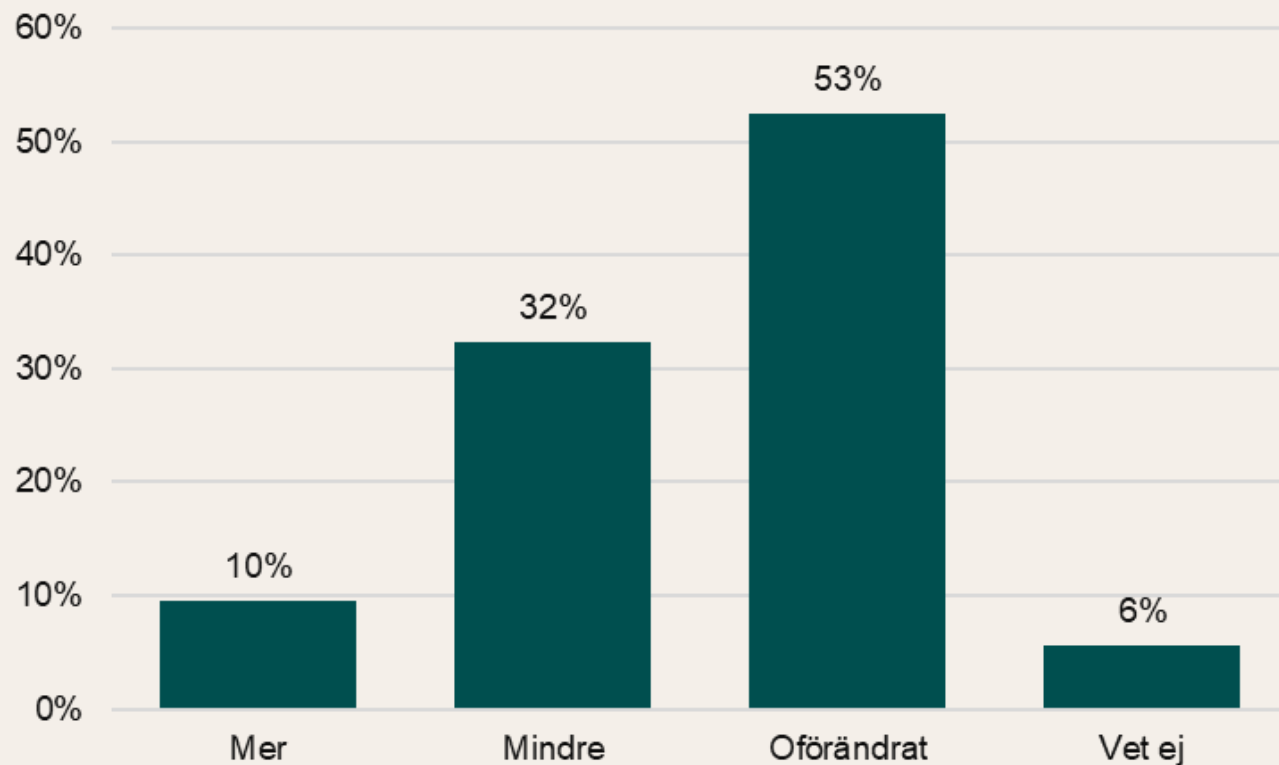
Ekonomiskt bistra tider för hushållen gör att mindre pengar sannolikt kommer att läggas på julklappar i år jämfört med förra året. I år väntas julklappshandeln uppgå till 21,5 miljarder kronor, en nedgång med 500 miljoner kronor jämfört med 2022. Det innebär ett ännu större tapp mätt i försäljningsvolym, då den höjda prisnivån gör att pengarna räcker till färre varor.

Skattningen baseras på två rikstäckande konsumentundersökningar genomförda i november och december i år. Dessa visar att det genomsnittliga köpbeloppet för julklappar är något lägre i år än förra året.

En tredjedel tänker skära ner på julklappsinköpen i år

- Dock vanligt att tänka att man ska handla mindre än året innan

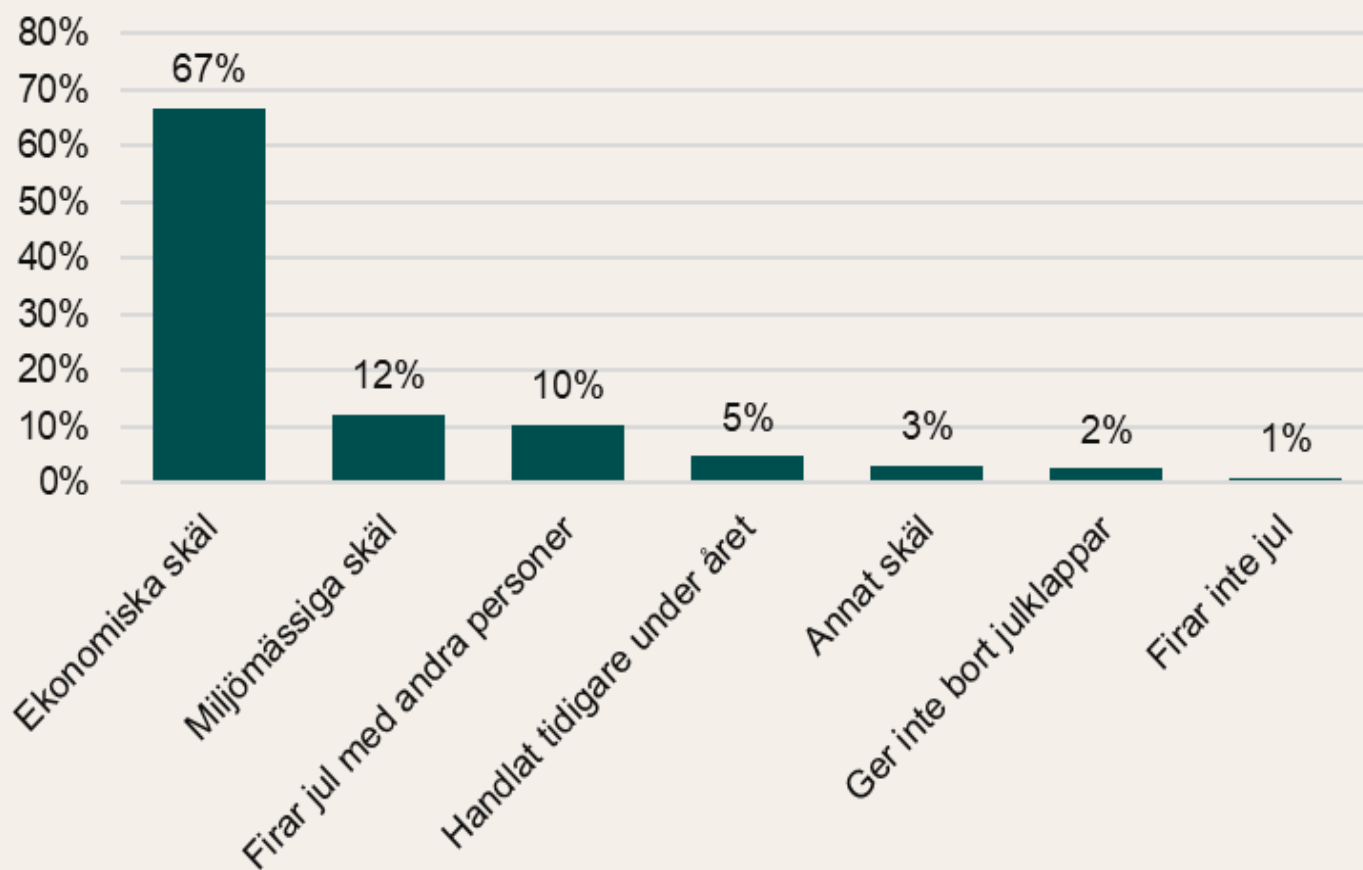
Fråga: Kommer du att handla mer eller mindre julklappar i år jämfört med förra året?

Nästan en tredjedel av de tillfrågade planerar att skära ned på julklappsinköpen jämfört med förra året. Det är dock betydligt vanligare, sett även till tidigare års undersökningar, att svara att man ska handla mindre julklappar än mer, jämfört med året innan. Förra året, när det också var tuffa tider ekonomiskt, svarade 33% att de skulle dra ner på julklapparna. 2021 var andelen lägre, 18%. Den relativt låga andelen 2021 skulle kunna förklaras av en längtan efter att fira en ordentlig jul efter pandemiåret 2020, då 34% svarade att de skulle skära ner på julklapparna. 2019, ett år utan varken ekonomisk kris eller pandemieffekter var det 24% som skulle handla mindre julklappar.

Tufft ekonomiskt läge får hushållen att dra ner på julklappsinköpen

Fråga: Du svarade att du kommer att handla mindre julklappar under julhandeln än förra året. Vilken är den främsta anledningen till det?

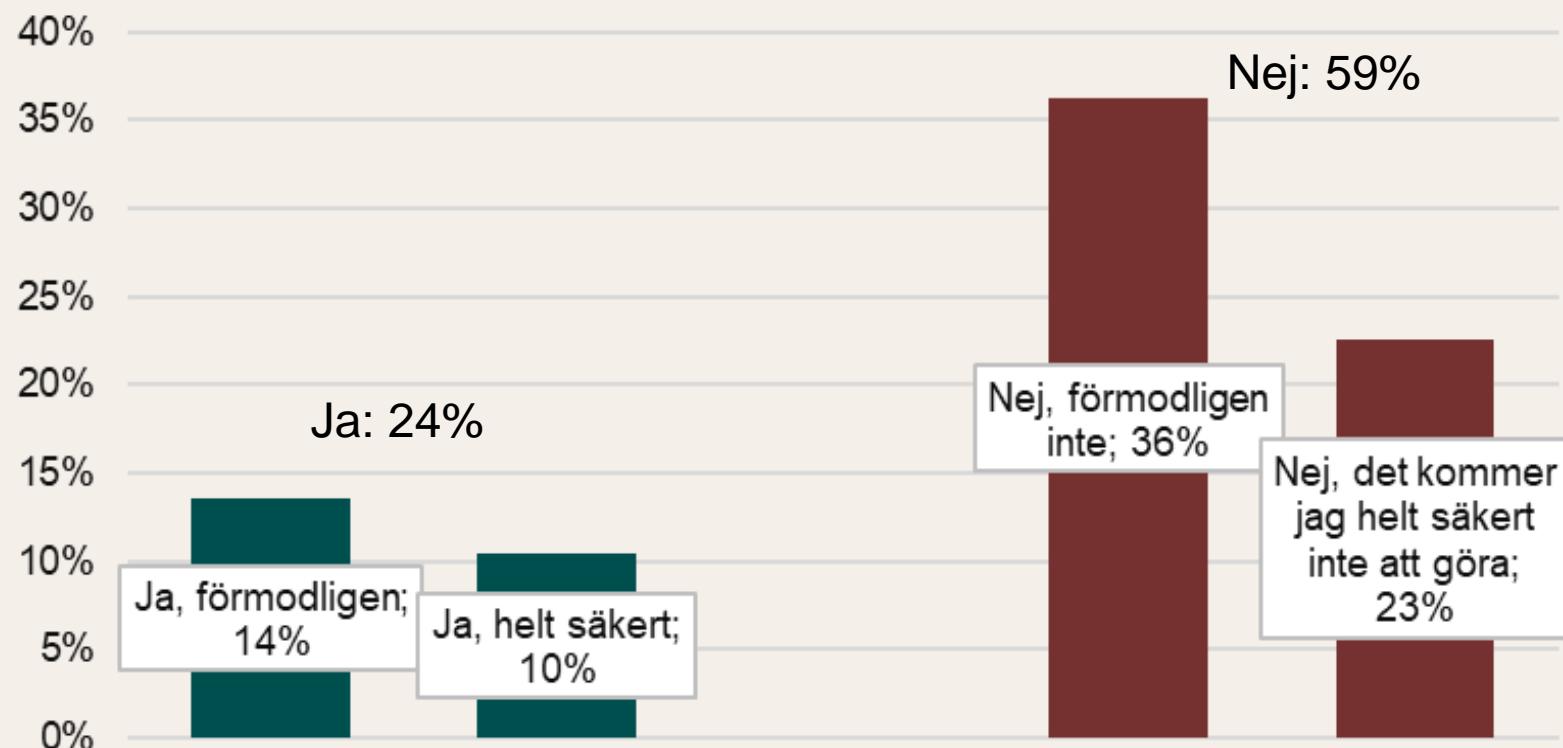

Bas: de som svarat att de kommer handla mindre julklappar än förra året.

Det är tydligt att det främst är av ekonomiska skäl som man drar ner på julklappsinköpen i år. I ekonomiskt tuffa tider blir miljöfrågan mindre viktig.

Var fjärde köper en julklapp second hand i år

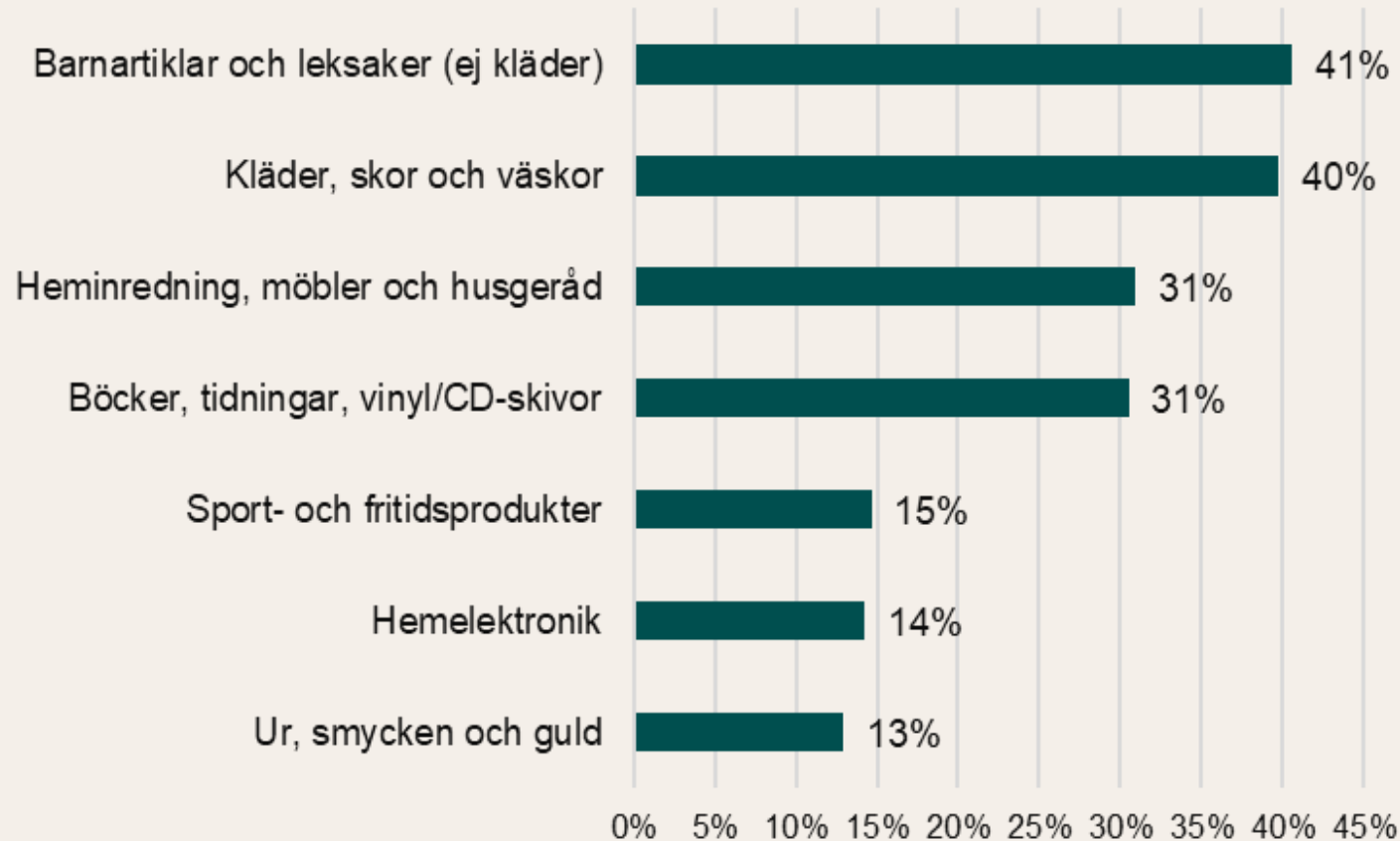
Fråga: Kommer du att köpa någon julklapp second hand i år?

- 24 procent av de tillfrågade uppger att de "Ja, förmodligen" eller "Ja, helt säkert" kommer att köpa någon julklapp second hand i år. De flesta, nästan 6 av 10, kommer dock inte att göra det. Resterande 17% har uppgett att de inte har bestämt sig än.
- Det är störst andel 25-34-åringar som planerar att köpa en second hand-klapp (38%) .
- Något fler kvinnor (27%) än män (21%) köper en julklapp second hand.

Leksaker är vanligaste second hand-klappen

Fråga: Vad kommer du mest troligt att köpa second hand (som julklapp)?
Flera svarsalternativ är möjligt.

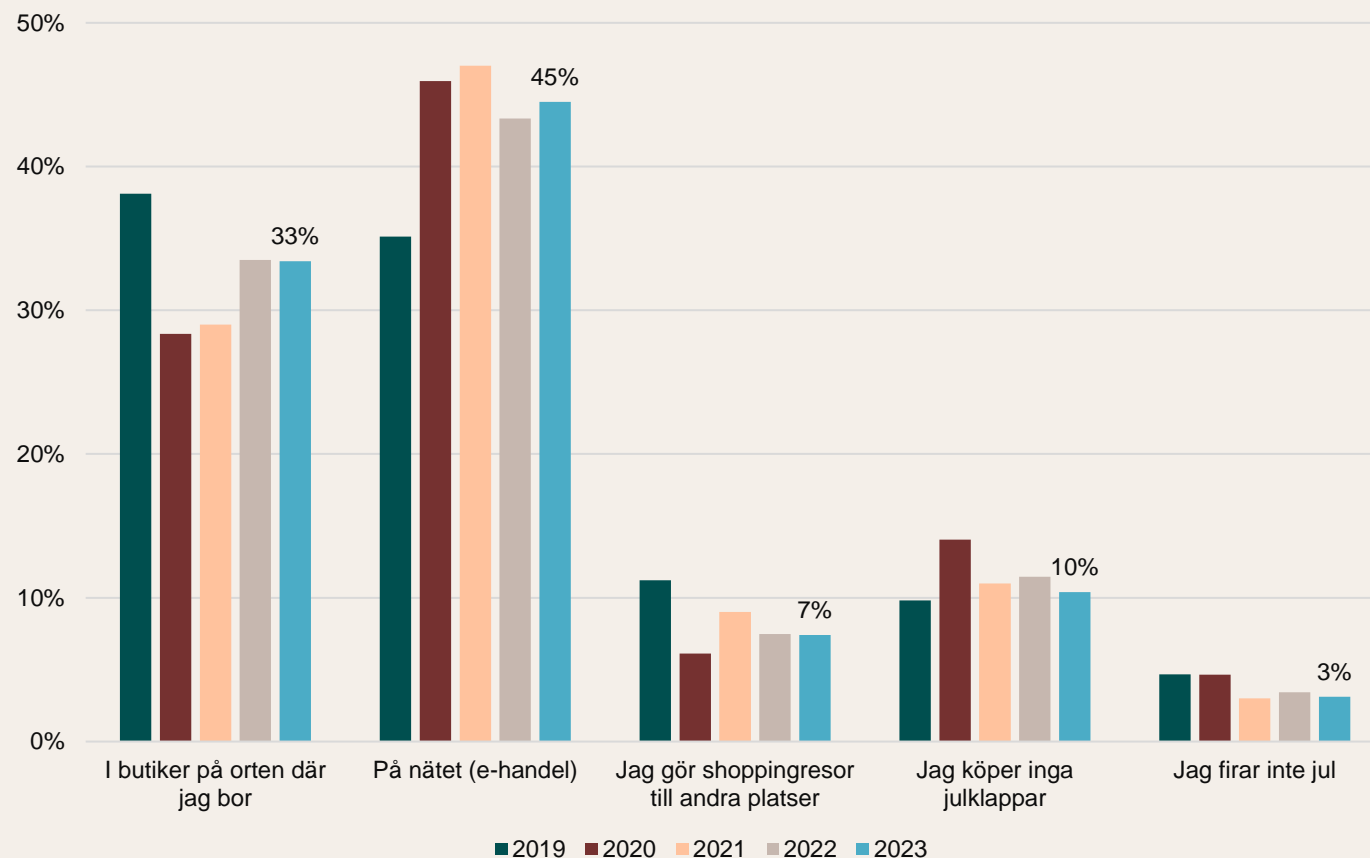

Bas: de som svarat att de förmodligen eller helt säkert kommer att köpa en julklapp second hand

- Barnartiklar och leksaker är tillsammans med kläder och skor de vanligaste second hand-julklapparna.
- Generellt sett är det klart vanligaste second hand-köpet kläder och skor. Julen är dock barnens högtid och julklappar förväntas. Förmodligen bidrar det bistrare ekonomiska klimatet till att fler köper leksaker second hand. En ökad acceptans och status kring begagnathandel samt större fokus på hållbarhet spelar sannolikt också in.

Vanligast att handla julklapparna på nätet

Fråga: Var köper du majoriteten av dina julklappar?

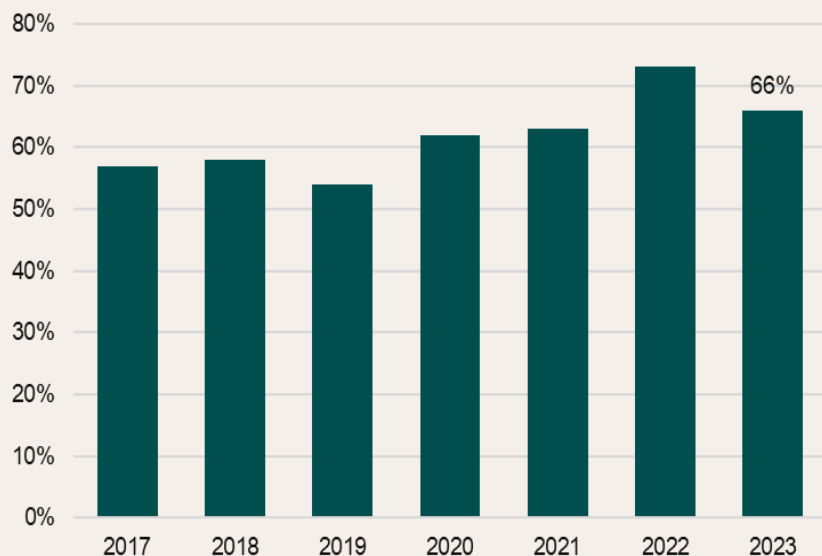

- De senaste fyra åren har nätet toppat som inköpsställe för julklapparna. 2019 inhandlades något fler julklappar på hemorten, men sedan pandemiåret 2020 har nätet tagit över. I år angav 45 procent att de flesta julklapparna kommer att inhandlas på nätet.
- Näst vanligast är att köpa julklappar på hemorten. Var tredje inhandlar merparten av klapparna där.

Två av tre köper julklappar på nätet

Andel konsumenter som planerar att handla julklappar på nätet i år

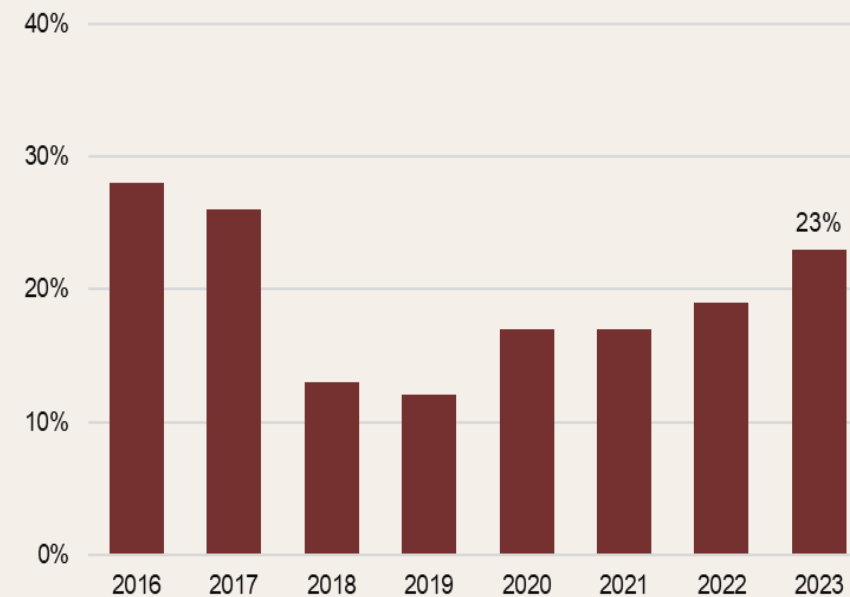
Många nätshoppare julklapparna

Två av tre konsumenter svarar att de kommer att handla några eller flera julklappar på nätet i år. Det är en hög andel, men något färre än förra året. Högst andel som nätshoppare klapparna återfinns bland 25-34-åringarna (83%) och lägst är andelen (30%) bland den äldsta ålderskategorin, 75-80-åringarna.

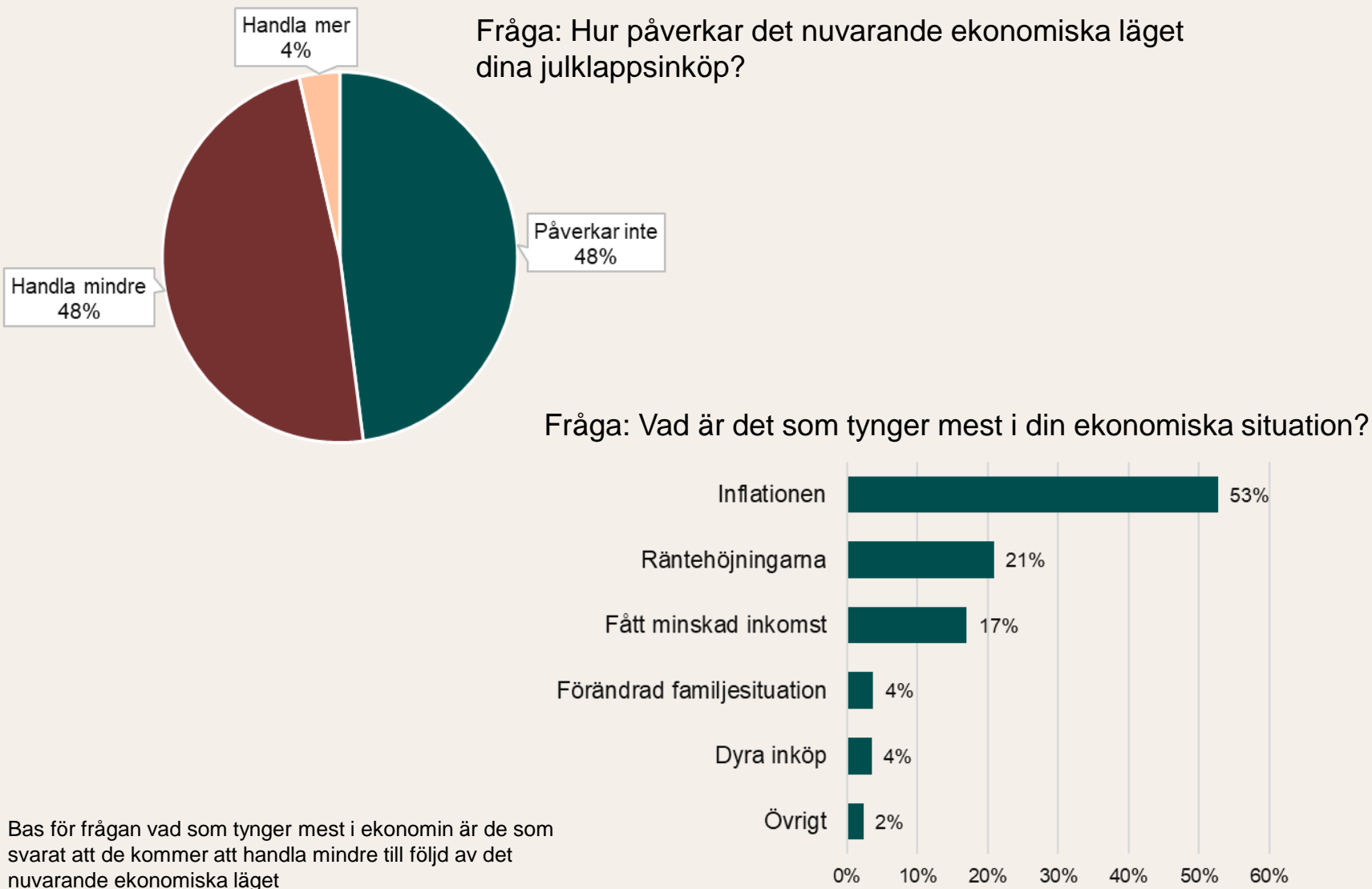
Fler handlar klappar från utlandet i år

Mer än var femte konsument, 23%, planerar att köpa julklappar från utländska hemsidor i år. Det är den högsta andelen sedan 2017, detta trots en svag kronkurs som gör köp i utländska valutor dyrare.

Andel konsumenter som planerar att handla julklappar från utländska hemsidor i år

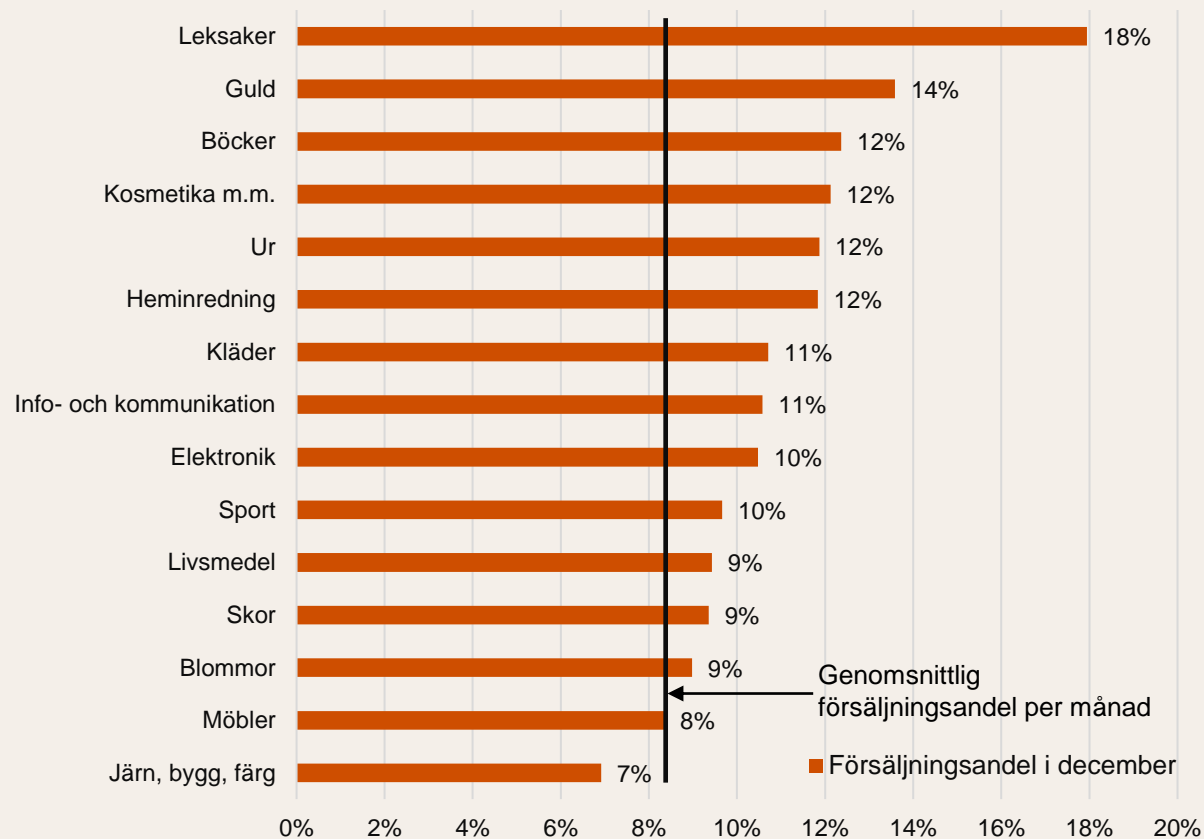

Det ekonomiska läget påverkar julklappsinköpen för många - Inflationen tynger klart mest i hushållens ekonomi

- Knappt hälften av konsumenterna uppger att det nuvarande ekonomiska läget inte påverkar julklappsinköpen. Ungefär lika många svarar att det leder till minskade inköp. Förra året svarade något fler, 52%, att det ekonomiska läget ledde till färre julklappar. Det är fler kvinnor än män som svarar att de drar ner på inköpen.
- Inflationen är det som tynger klart mest i hushållens ekonomi. Därefter följer räntehöjningarna och minskad inkomst (till följd av exempelvis en förändrad arbetssituation).

Julen viktigast för leksakshandeln

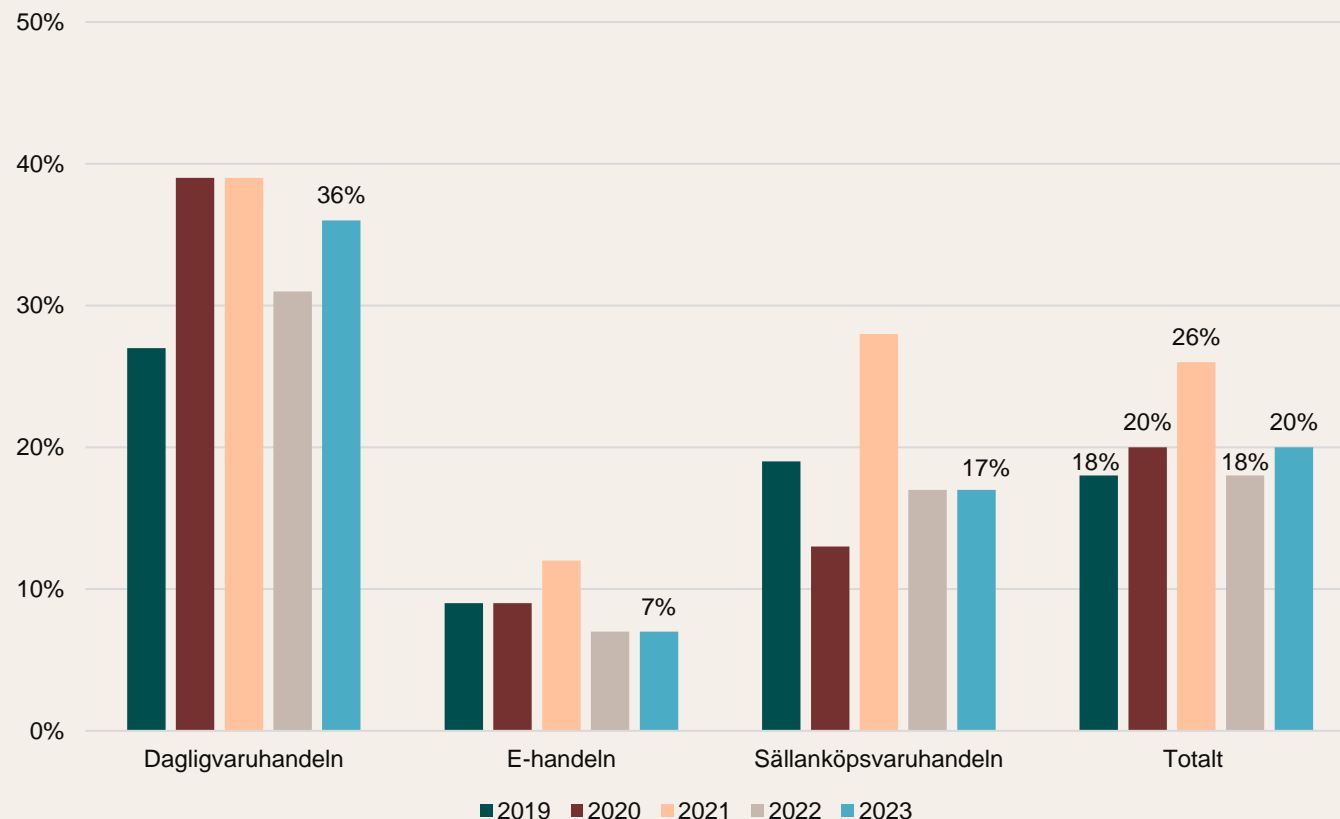

Samtliga delbranscher, förutom järn- och bygghandeln, fick förra året en extra skjuts i försäljningen under december och sålde därmed mer än en genomsnittlig månad under året. Klart viktigast är julförsäljningen för leksakshandeln, som under december mer än fördubblade den. Handeln med guld, böcker och kosmetika är andra branscher som får sig ett rejält uppsving under julmånaden.

Något fler dagligvaruhandlare tar in extrapersonal jämfört med ifjol

Fråga: Kommer din butik/verksamhet att ta in extrapersonal till årets julhandel?

Totalt 20% av de tillfrågade handlarna kommer att ta in extrapersonal till årets julhandel. Det skiljer sig dock kraftigt åt mellan de olika delbranscherna, där andelen är högst inom dagligvaruhandeln (36%). Till förra årets julhandel var motsvarande siffra 31%. Efter en tuff period med minskad försäljningsvolym för dagligvaruhandeln har situationen lättat på sistone, vilket kan vara en förklaring till uppgången jämfört med förra året.

E-handeln och sällanköpsvaruhandeln tar vanligtvis in extrapersonal till jul i betydligt mindre omfattning än dagligvaruhandeln och så är fallet även i år då de tar in 7% respektive 17% extra. Det är lika många som förra året.

Bas för frågan vad som tynger mest i ekonomin är de som svarat att de kommer att handla mindre till följd av det nuvarande ekonomiska läget

Livsmedelsförsäljningen upp 28 procent under julveckan

SH

NielsenIQ

Topp 8 produkter som ökade mest i kronor under julveckan 2022 jämfört med en genomsnittlig vecka:

- Chokladkonfektyr
- Fisk & skaldjur
- Julskinka
- Konserverad fisk & skaldjur
- Nötter
- Rullpack
- Sylta
- Torrt bröd

Under vecka 51 förra året ökade dagligvaruhandelns försäljning inför julen med **28 procent** jämfört med en genomsnittlig vecka under året.

Enligt siffror från NielsenIQ var motsvarande försäljningsskjuts under 2021 **19 procent**.

Rapporten är baserad på konsumentundersökningar i november och december 2023, extrafrågor i samband med Svensk Handels Handelsbarometer från december 2023, samt Niensens ScanTrack.

- **Konsumentundersökningarna** genomfördes som en webbenkät av ett externt undersökningsföretag på uppdrag av Svensk Handel. 2000 personer i Sverige mellan 18 och 80 år deltog. Enkäten stratifieras med avseende på kön, ålder och geografi och genomfördes november och december 2023.
- **Handelsbarometern** tas fram i samarbete med HUI Research och baseras på en telefonundersökning som varje månad distribueras till 600 slumpvis utvalda dagligvaruhandlare, sällanköpsvaruhandlare, e-handlare och partihandlare. Undersökningarna som refereras till i denna rapport genomfördes i december 2023.
- **NielsenIQ** är ett globalt marknadsundersöknings- och analysföretag som samlar in försäljningsdata från detaljhandeln (NielsenIQ ScanTrack) vilket bland annat möjliggör analyser av köpbeteenden, marknadstrender och marknadsandelar. NielsenIQ ScanTrack data ligger till grund för försäljningsstatistiken i rapporten.

Kontaktuppgifter

För mer information

Presskontakt, Svensk Handel, 010-47 18 650

